Esiopetuksen opetussuunnitelmaan perustuva lukuvuosisuunnitelma

Mustametsän esiopetus

Vuodet: 2026 - 2027

Sisällysluettelo

3. Kiusaamisen ehkäiseminen

3.1. Suunnitelma ryhmäyttämisestä

3.2. Toimenpiteet kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ehkäisemiseksi ja niihin puuttumiseksi

4. Pedagogiset painopisteet

4.1. Painopiste 1: Lukutaitotyön ja monilukutaidon vahvistaminen

4.2. Painopiste 2: Liikunnallisen elämäntavan vahvistaminen

4.3. Painopiste 3: Luontosuhteen vahvistaminen

3. Kiusaamisen ehkäiseminen

Kiusaamisen ehkäiseminen ja myönteisen vuorovaikutuksen vahvistaminen ovat läpileikkaava osa esiopetuksen toimintakulttuuria. Turvallista ja yhteisöllistä esiopetusta rakennetaan ennakoivasti:

- *ryhmäyttämällä*
- *vahvistamalla tunne- ja vuorovaikutustaitoja*
- *aikuisten sensitiivisen läsnäololla*
- *yhteisillä toimintatavoilla*

Miten minulla menee -kyselyn *tekevät työntekijät haastatellen kaikkia esioppilaita esiopetuksessa (liite 4). Miten minulla menee -kyselyn vastaukset toimivat keskustelun herättäjänä sekä yhteisöllisessä opiskeluhuollossa että huoltajien kanssa, mutta myös tausta-aineistona koulun kanssa työstettävään suunnitelmaan kiusaamisen ehkäisystä.*

Miten minulla menee -kyselyn koonti (yksi per yksikkö) palautetaan 16.10.2026 mennessä tämän linkin kautta *Esiopetuksen kiusaamiseen liittyvä yksikkökohtainen koonti – Täytä lomake*

3.1. Suunnitelma ryhmäyttämisestä

- *Miten ryhmäytätte lapset?*
- *Miten varmistamme, että lapsi saa kokemuksen osallisuudesta?*

Elokuussa keskitytään esiopetusryhmän ryhmäyttämiseen. Tässä keinoja ovat esimerkiksi tutustumisleikit, ryhmän yhteinen toiminta, yhteisleikit, ympäristöön tutustuminen. Keskitymme kiireettömään tutustumiseen ja havainnointiin. Ryhmän säännöt laaditaan yhdessä lasten kanssa.

Lukuvuoden alussa olemme pitkälti oman ryhmän kesken esiopetusaika, jolloin lapselle muodostuu tunne meidän ryhmästä ja lapsi pääsee tutustumaan ryhmänsä vertaisiin.

Ryhmäyttäminen jatkuu läpi esiopetusvuoden. Ryhmäyttäminen tapahtuu myöhemmin esiopetusvuoden aikana myös esiopetusryhmien välillä, esim. teemapäivät ja iltapäivien yhteistoiminta, syntymäpäivien juhlinta ja joulu- ja kevätjuhlat.

Iltapäivisin toisiin esiopetusryhmiin voi mennä luvalla leikkimään ja rohkaisemme lapsia hakemaan leikkiseuraa myös toisista ryhmistä.

Esiopetusvuoden keväällä ryhmäytämme tulevia koululuokkia.

Lapsi kohdataan jokaisena päivänä omana itsenään ja tärkeänä ryhmän jäsenenä. Lapset on mukana toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa. Lapset voivat päättää itseään koskevissa asioissa ikätaso huomioiden.

3.2. Toimenpiteet kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ehkäisemiseksi ja niihin puuttumiseksi

Kuvatkaa

- *miten yksikössänne käsitellään tunteita sekä toimet kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ehkäisemiseksi ja niihin puuttumiseksi.*
- *miten lapsia kannustetaan tunnistamaan omat ja toisten vahvuudet.*

Hyödyntäkää koulun kanssa yhdessä tehtävää suunnitelmaa oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä 2026-2027 (löytyy Power Apps:sta) ja Tampereen kaupungin opiskeluhuoltosuunnitelmaa 2026-2028, joka sisältää esi- ja perusopetuksen yhteisen osion.

Kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ehkäiseminen | Opetushallitus (oph.fi)

Kohti turvallista koulua -materiaaleja (päivittyvät lukuvuoden aikana)

Tunnekasvatusmenetelmä tai -suunnitelma	**Toimet kiusaamisen jne. ehkäisemiseksi ja puuttumiseksi**	**Miten lapsia kannustetaan tunnistamaan omat ja toisten vahvuudet?**	**Koulun kanssa yhdessä sovittua, esim. toimintamalli**
Läsnäoleva aikuinen havainnoi lapsiryhmää.	Lasten toiminnan ja leikin havainnointi pitkäjänteisesti. Lasten välisen kokonaisvuorovaikutuksen havainnointi ja mm. lasten ilmeiden ja eleiden tunnistaminen. Sosiaalisen hierarkian tunnistaminen ja tietoinen purkaminen.	Aikuinen sanoittaa lapsen vahvuuksia ääneen muille. Kehupiiri, kannustusjuoksu, viikon tähtihenkilö, kehukirjeet joulukalenterissa. Eskaritodistukseen ja joulukorttiin kirjataan lapsen vahvuuksia.	
Sosiogrammi	Sosiaalisten suhteiden tarkastelu ja tunnistaminen.		
Pari- ja pienryhmätyöskentely	Suunnitelmallinen parien ja pienryhminen muodostaminen opetuksessa. Hyödynnetään esim. arvottuja leikkipareja		

	Vaihtuvat ruokapöytäryhmät.		
Maltti ja Sinni -kerho Kaverikaruselli-kerho	Itsesäätelytaitojen harjoitteleminen. Avoin keskustelu lasten kanssa. Nopea puuttuminen. Taitojen harjoitteleminen ohjatusti.	Vahvuuksiin (esim. sinnikkyys) liittyviä taitoja harjoitellaan pienryhmissä.	
Ystävien eskari -kirjan tarinat	Tunne- ja vuorovaikutustaitojen esiin nostaminen, kokemuksista keskustelu.	Kirjan hahmojen kautta opitaan tunnistamaan sekä sanoittamaan vahvuuksia ja keskustellaan niistä	
Säännöt	Lapset osallistetaan oman ryhmän sääntöjen laatimiseen ja lapset sitoutetaan niihin. Esiopetuksessa on yhteisiä sääntöjä, joita noudatetaan kaikissa ryhmissä. Kehotunnekasvatukseen liittyvät säännöt (Esim. kehorauha, uikkarialue) käsitellään arkisissa tilanteissa lasten kanssa.		
Yhteisölliset tapahtumat, eskariryhmien välinen yhteistyö	Työntekijöiden lapsituntemuksen lisääminen yli ryhmärajojen, koko esiopetuksen yhteishengen vahvistaminen.		
Vanhempien kanssa tehtävä yhteistyö	Avoin vuorovaikutus Asioiden puheeksi ottaminen matalalla kynnyksellä Yhteisöllisen kulttuurin luominen perheiden välille:		

	Vanhempainillat, yhteystietolistat		

4. Pedagogiset painopisteet

Lukuvuoden aikana esiopetuksessa painotetaan lapsen monilukutaidon, liikunnallisen elämäntavan ja luontosuhteen vahvistamista. Painopisteet kytkeytyvät esiopetuksen laaja-alaisen osaamisen tavoitteisiin ja toteutuvat kaikessa arjen toiminnassa lasten osallisuutta ja vahvuuksia huomioiden.

Kirjatkaa tämän lukuvuoden konkreettisia toimia kolmessa painopisteessä.

Oppimisympäristöä kehitetään yhdessä lasten kanssa. Henkilöstö ymmärtää oppimisympäristön laajasti sisältäen fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ulottuvuuden sekä digitaaliset ja ulkopedagogiset oppimisympäristöt.

Esiopetusryhmien välinen yhteistyö ja yhteisopettajuus on keskeisiä toimintamalleja esiopetuksessa. Hyödyntäkää liitteistä löytyviä Painopisteiden tukimateriaaleja (LIITE 1), Leikin havainnoinnin materiaaleja ja suunnitelmapohjaa (LIITE 9), Lukeva Tampere -ohjelman toimenpiteitä lukutaitotyössä (LIITE 2) sekä Yhteisöllisen opiskeluhuollon materiaaleja (LIITE 8) mm. tunnetyöskentelyssä.

4.1. Painopiste 1: Lukutaitotyön ja monilukutaidon vahvistaminen

Yhdenvertaisuuden vuoksi on tarpeen määritellä lukutaitotyöhön toimenpiteet, jotka minimissään toteutetaan kaikissa kaupungin esiopetuksen lapsiryhmissä.

Kirjatkaa konkreettinen suunnitelma, miten toteutatte alla olevia toimenpiteitä yksikössänne. Mikä on erityinen lukutaitotyön kehittämiskohteenne tänä lukuvuonna (valitkaa liiteestä 2.)?

1. *Panostetaan monilukutaitoa tukevaan vuorovaikutukseen lasten kanssa, kuten selkeään puheeseen ja sitä tukeviin kuviin sekä asioiden ja ympäristöjen nimeämiseen.*
2. *Toteutetaan ääneen lukeminen tai vuorovaikutukselliset kielellä leikittelyt, kuten loruttelu, riimittely ja laulaminen osana arkea vähintään 10 minuuttia päivässä.*
3. *Tehdään lukeminen näkyväksi teemapäivillä ja -viikoilla järjestämällä vähintään yksi kirjatori tai lempikirjanäyttely toimintakaudella.*
4. *Jaetaan ja vahvistetaan henkilöstön osaamista KUKA-vastaavien ja yhteisten keskustelujen kautta.*
5. *Hyödynnetään Lukeva varhaiskasvatus -kyselyä yksikön toiminnan arvioinnissa ja kehittämisessä.*
6. *Valitaan ryhmään tai yksikköön vuosittainen oma lukutaidon kehittämisteema (liite 1) ja kirjataan se pedagogisiin suunnitelmiin. Kirjataan myös toimenpiteet teeman kehittämiseksi.*

Kuvatkaa, miten toteutatte monilukutaidon eri osa-alueita esiopetustoiminnassa.

Monilukutaito sisältää erilaisia lukutaitoja, kuten peruslukutaidon, numeerisen lukutaidon, kuvalukutaidon ja medialukutaidon. Monilukutaitoon liittyy laaja tekstikäsitys, jonka mukaan tekstit voivat olla muun muassa kirjoitettuja, puhuttuja, audiovisuaalisia tai digitaalisia. (Tampereen kaupungin esiopetuksen opetussuunnitelma 2025)

***KieliPeda-työvälinettä** käytetään esiopetuksessa tukemaan kielitietoisen esiopetuksen toteuttamista. Työväline auttaa ja tukee tiimejä kielellisesti vastuullisen pedagogiikan toteuttamisessa. KieliPeda-työvälineestä hyötyvät kaikki esioppilaat lapsen kielitaustasta riippumatta.*

- *KieliPeda-työväline: kielitietoisen oppimisympäristön arviointi (henkilöstön toiminta, oppimisympäristö, lapsen osallisuus)*

1. Panostetaan monilukutaitoa tukevaan vuorovaikutukseen lasten kanssa, kuten selkeään puheeseen ja sitä tukeviin kuviin sekä asioiden ja ympäristöjen nimeämiseen.

- Puhumme selkeää ja rikasta suomenkieltä. Laajennamme puheellamme lasten sanavarastoa. Puhetta tuetaan myös tukiviittomilla, kuvilla ja pikapiirtämisellä. Käytössämme on värikoodit käyttäytymisen säätelyssä (aikuisen sanallistaa toivottua ja ei-toivottua käytöstä).
- Ryhmissä on kuvitettu päiväjärjestys.
- Oppimisympäristöä on nimetty ja kuvitettu, leikinvalinnassa käytetään kuvatukea.

2. Toteutetaan ääneen lukeminen tai vuorovaikutukselliset kielellä leikittelyt, kuten loruttelu, riimittely ja laulaminen osana arkea vähintään 10 minuuttia päivässä.

- Kokopäiväpedagogiikkana lorutellaan, riimitellään, lauletaan ja hyödynnetään rytmittely ja liikettä arjen tilanteissa, kuten siirtymissä.

- Lukemisnurkkaus, jossa luetaan lapsille kirjoja tai he voivat lukea ja katsella niitä omatoimisesti.
- Esiopetustoimintaan sisältyy jokaisena päivänä tilanteita, joissa aikuinen lukee lapsille /kirjoittaa tekstiä lasten nähden. Leikitellelemme kielellä (sanaväännökset, riimittelyt, räppääminen, hassuttelu).

3. Tehdään lukeminen näkyväksi teemapäivillä ja -viikoilla järjestämällä vähintään yksi kirjatori tai lempikirjanäyttely toimintakaudella.

- Lokakuussa järjestämme kirjallisuus- teemaviikon (koko eskarialueen yhteinen): lempikirjanäyttely, lukupiirit pienryhmissä, kirjavinkkaukset. Huipentuu kirjahahmon päivään, jossa pukeudutaan joksikin kirjahahmoksi. Toteutetaan kirjanvaihtotori.
- Keväällä osallistumme Lukuviikkoon (jokainen ryhmä valitsemallaan painopisteellä).

4. Jaetaan ja vahvistetaan henkilöstön osaamista KUKA-vastaavien ja yhteisten keskustelujen kautta.

- Esiopetusalueella on oma KUKA-vastaava, joka jalkauttaa koulutuksien antia yhteisölle. Kehittämiskohteena on suunnitella aluetiimeihin korvamerkitty aika koulutussisältöjen jakamiseen ja niistä keskustelemiseen.
- Esiopetuksen henkilöstöllä on paljon kulttuurikasvatukseen liittyvää osaamista, jota hyödynnetään koko alueen toiminnassa.

5. Hyödynnetään Lukeva varhaiskasvatus -kyselyä yksikön toiminnan arvioinnissa ja kehittämisessä.

6. Valitaan ryhmään tai yksikköön vuosittainen oma lukutaidon kehittämisteema ja kirjataan se pedagogisiin suunnitelmiin. Kirjataan myös toimenpiteet teeman kehittämiseksi.

- LUKUTAITO ARJEN PEDAGOGIIKASSA: tämä toteutuu jo monelta osin arjen pedagogiikassamme, mutta haluamme syventää teeman käsittelyä.
    - loruttelun ja riimittelyn lisääminen
    - lasten tarpeiden huomioiminen lukuhetkissä: eriyttäminen (pienryhmä, kuvatuki, apuvälineet, läheisyys, häiriöiden karsiminen), lasten toiveet ja lasten kehitystaso huomioidaan kirjallisuuden valitsemisessa.
    - lukutaitotyöhön lisätään draamaa, musiikkia, kuvataidetta, kädentaitoja, pelejä.
    - kuvanlukutaitoa monipuolistetaan: kirjan kuvan kautta ennakkoon tulkinta, mitä tarinassa voisi tapahtua jne.
    - lapset median tuottajina, vastaanottajina ja tulkitsijoina.

Kuvatkaa, miten toteutatte monilukutaidon eri osa-alueita esiopetustoiminnassa.

Monilukutaitoa tuetaan laajasti esiopetuksen pedagogiikassa erilaisiin viestinnän välineisiin tutustuen.Tutustumme erilaisiin teksteihin ja kuviin monipuolisen kirjallisuuden sekä eskarikirjan kuvituksen kautta. Keskustellaan lastentasoisesti mitä merkityksiä erilaiset kuvat ja tekstit sisältävät. Erilaisia kuvia, kuten taidekuvia ja informatiivisia kuvia tutkitaan eri harjoitusten kautta.

Peruslukutaito

Tutustutaan puhuttuun ja kirjoitettuun kieleen. Lapsille luetaan monipuolista kirjallisuutta. Puhutaan selkeää ja rikasta kieltä ja kerrytetään lasten sanavarastoa. Rohkaistaan lapsia itse tuottamaan puhetta ja harjoitellaan oman kerronnan taitoja (esimerkiksi osallistetaan lasta hakutilanteiden keskusteluissa vanhempien kanssa). Hyödynnetään sadutuksen keinoja. Draaman ja mielikuvitusleikin tukeminen lapsen kielenkehityksen tukijana. Lauletaan, loruttellaan, riimittellään ja ratkaistaan arvoituksia. Keskustellaan tarinoiden sisällöistä ja niiden herättämistä ajatuksista ja tunteista. Rohkaistaan lapsia tuottamaan omia ratkaisuja tarinoihin.

Tutustutaan kirjaimiin ja äänteisiin toiminnallisesti ja leikillisesti. Hyödynnetään lapsen omaa harjoituskirjaa, opettajan oppaan harjoituksia ja digiopetusmateriaalia.

Numeerinen lukutaito

Havainnoidaan ympäristöä matemaattisten silmälasien läpi. Kiinnitetään huomiota lukumääriin, sijaintikäsitteisiin, muotoihin ja muutoksiin. Matemaattisten taitojen harjoittelu on toiminnallista ja leikillistä. Matemaattiset sisällöt yhdistyvät esiopetuksen muihin sisältöalueisiin. Oppimisympäristöön on lisätty matemaattista sisältöä (lukumääriä, numeroita, muotoja, sarjallisuutta), jota hyödynnetään aktiivisesti siirtymätilanteissa. Laskemme eskaripäiviä (kuvatuki) ja pidämme 100. eskaripäivänä juhlat.

Aikuinen tuottaa matemaattista puhetta ja kannustaa lapsia myös tuottamaan matemaattista puhetta. Harjoittelemme subitisaatiota. Pelaamme lautapelejä Harjoitamme avaruudellinen hahmottamista esimerkiksi rakentelun kautta.

Kuvalukutaito

Tutkitaan kirjojen ja tarinoiden kuvitusta; mitä merkityksiä ne sisältävät, mikä vaikutelma tulee kuvan tunnelmasta, millaiset ovat henkilöhahmojen ilmeet ja asennot. Kuvia voidaan tutkia ennen tarinan lukemista ja pohtia mitä tarinassa tulee tapahtumaan.

Tutustutaan uutisiin ja mainoksiin, näiden tuottamiin viesteihin. Opitaan arvioimaan mediakuvien luotettavuutta.

Taiteellisessa ilmaisussa lapset tuottavat kuvia monipuolisesti maalaamalla, piirtämällä sekä medialaitteilla.

Medialukutaito

Medialukutaitoa harjaannutetaan tutustumalla mainoksiin ja uutisiin, esimerkiksi katsomalla lasten uutisia ja tarkastellen sanomalehden sisältöjä. Lisäksi tutustutaan digitaalisiin välineisiin; Lapset pääsevät kokeilemaan ja tuottamaan tableteilla erilaisia sisältöjä ja viestejä, esimerkiksi kuvaamaan omia uutisia ja tekemään animaatioita.

Tutustutaan erilaisiin mediasisältöihin ja harjoitellaan mediasisältöjen kriittistä tulkintaa. Hyödynnetään mediasisältöjä opetuksen tukena (lasten ohjelmat, audiosisällöt, tietodokumentit).

4.2. Painopiste 2: Liikunnallisen elämäntavan vahvistaminen

1.8.2026 voimaan tullut perusopetuslain muutos velvoittaa esi- ja perusopetuksen edistämään liikunnallista elämäntapaa. Uudistuksessa liikunnallisen elämäntavan edistäminen on lisätty tavoitteeksi erityisesti osana toimintakulttuurin kehittämistä.

1. Arvioikaa yksikkönne toimintakulttuuria liikkumisen edistämisen näkökulmasta. Suositeltavaa on käyttää Liikkuvan varhaiskasvatuksen nykytilan arviointia.

2. Valitkaa arvioinnin perusteella 1-3 kehittämiskohdetta lukuvuodelle alla olevista osa-alueista:

- *Toiminnan organisointi*
- *Liikkumisen lisääminen*
- *Motoriset taidot ja toiminnallisuus*
- *Osallistuminen ja osallisuus*
- *Oppimisympäristöt*
- *Yhteistyö lasten liikkumisen edistämiseksi*

3. Kirjatkaa konkreettiset toimenpiteet, miten toteutatte kehittämiskohteita toiminnassanne.

Linkkejä toteutuksen tueksi:

- *Liikkumisen vuosikello | Tasku*
- *Liikkumisen materiaalipankki | Tasku*
- *Liikkuva varhaiskasvatus tukisivusto*

Esiopetusyksikön toimintakulttuuria liikunnan edistämisen näkökulmasta on arvioitu syyskaudella 2026 hyödyntäen Liikkuvan varhaiskasvatuksen nykytilan arviointi-työkalua.

Arvioinnin perusteella nostamme esiopetusyksikkömme kehittämiskohteeksi lukuvuodeksi 2026-2027:

Liikkumisen lisääminen

- Hengästyttävän liikunnan lisääminen päivittäin
- Hyödynnetään toiminnallisia oppimisen tapoja ja esiopetuksessa harjoiteltavia asioita opitaan toiminnallisia menetelmiä hyödyntyäen.
- Erilaisten liikuntatapojen hyödyntäminen arjen tilanteissa, kuten siirtymätilanteissa.
- Huomataan lapset, jotka liikkuvat päivän aikana vähän.
- Poistetaan tietoisesti liikkumisen esteitä. Tuodaan erilaisia liikunnan tapoja sisällä liikkumiseen. Esimerkiksi esiopetuksen yhteisellä alueella on liikuntavälineitä, jotka ovat lasten käytössä.
- Jokaisella ryhmällä on liikuntasalivuoro viikoittain. Hyödynnetään myös iltapäivisin varhaiskasvatusyksikön liikuntasalia.
- Retkeillään lähialueella, joka lisää päivittäistä askelmäärää.

- Tiedostetaan fyysisen aktiivisuuden suositukset, joiden mukaan lapsen tulisi liikkua päivässä 3 tuntia, josta kolmasosa esiopetusaikana.

Osallistuminen ja osallisuus

- Otetaan lapsia mukaan suunnittelemaan esiopetusyksikön liikunnallisia tapahtumia
- Lapset osallistuvat yhteiseen liikkumiseen päivittäin ja madalletaan osallistumisen esteitä.
- Lapset ovat osallisina liikkumisen suunnitteluun, esimerkiksi keksimässä yhteisiä liikuntaleikkejä tai osallistumalla temppuradan suunnitteluun
- Hyödynnetään lapsiryhmän mielenkiinnon kohteita liikunnan suunnittelussa. Tällä mahdollista motivoida lapsia liikkumaan.
- Henkilöstö osallistuu lasten kanssa liikkumiseen ja näin omalla esimerkillään kannustavat lapsia liikkumaan.

4.3. Painopiste 3: Luontosuhteen vahvistaminen

Lukuvuoden 2026–2027 aikana paneudutaan ympäristö- ja kestävyyskasvatukseen lapsen luontosuhteen vahvistamisen kautta.

Toimenpiteissä keskitytään seuraaviin ympäristö- ja kestävyyskasvatuksen osa-alueisiin arvioinnin mukaisesti:

- *Oppiminen ympäristössä*
- *Oppiminen ympäristöstä*
- *Ympäristön puolesta toimiminen*

Mitä vahvuuksia olette yksikössä tunnistaneet?

Mitä osa-alueita yksikössä vahvistetaan lukuvuoden 2026–2027 aikana ja millä tavoin?

Ympäristön puolesta toimiminen

- Keskitymme arjen pieniin valintoihin ja niiden sanallistamiseen lasten kanssa. Kiinnitämme huomiota oppivälineistön ja materiaalien säästeliäiseen käyttöön (esimerkiksi piirustuspaperin ja käsipaperin käyttö).
- Lajittelemme roskia yhdessä lasten kanssa ja viemme jätteitä roskiin lasten kanssa.
- Huolehdimme yhteisestä oppimisympäristöstämme, pohditaan esimerkiksi miten leluja kohdellaan.
- Perheitä kannustetaan hyödyntämään olemassa olevia vaatteita ja tavaroita esiopetuksen teemapäivissä.
- Järjestetään kirjanvaihtotori
- Ruokakasvatuksen näkökulmasta vähennetään ruokahävikkiä. Harjoitellaan lasten kanssa sopivan ruokamäärän ottamista.

Oppiminen ympäristössä

- Hyödynnämme esiopetuksen viereistä metsää oppimisympäristönä. Hyödynnämme myös lähiympäristön puistoja oppimisen paikkoina.
- Käytämme lähialueemme liikuntapaikkoja vuodenaikojen mukaan. Käymme hiihtämässä, luistelemassa ja retkeilemässä.
- Toiminnallista oppimista hyödyntäen esimerkiksi luonnonmateriaaleja. Viemme opeteltava asia luonnon ympäristöön.

Oppiminen ympäristöstä

- Tutustumme lähiympäristömme paikalliskulttuuriin ja rakennettuun ympäristöön.
- Osallistumme Taidekaaren toimintaan.
- Tutustumme konkreettisesti luontoon esimerkiksi puihin, sieniin ja havainnoimme vuodenaikojen kiertoa.

- Tutkimme luontoa tehden pieniä kokeita, esimerkiksi lunta. Hyödynnämme erilaisia tutkimusvälineitä kuten luupit, Easi-Scope, kiikarit.
- Pohdimme lasten kanssa eettistä näkökulmaa luontoon, esimerkiksi miten puita ja puskia kohdellaan.